

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rosyji z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{12}{24}$ KWIETNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{11}{23}$ KWIETNIA.

NOWINY DWORU.

We Srode, 6 Kwietnia, Jenerał-porucznik baron *de Chazal*, Adjutant Króla Jmci Belgów, miał zaszczyt być przedstawionym N. CESARZOWEJ Jmci MARYI ALEXANDROWNIE.

Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale Wojskowości, z dnia 8 Kwietnia, mianowani: Naczelnik Artylleryjskich garnizonów okręgu Kijowskiego, Jenerał-porucznik *Kalita*, Dowodząca oblężnego artylleryjskiego № 2 pułku, na miejsce Jenerał-majora *Tiapolkowa*, który mianowany Naczelnikiem Artylleryjskich Garnizonów okręgu Kijowskiego, z zaliczeniem do połowej pieszej artylleryi; Dowodząca Wileńskiego Wewnętrzznego Garnizonowego bataljonu liczący się w Armii Pułkownik *Markow 1*, Dowodzącym 7 okręgiem Oddzielnego Korpusu Straży Wewnętrznej, z pozostaniem w Armii.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale służby Cywilnej 2 Kwietnia, Towarzysz Kontrolera Państwa, Senator, Radzca Tajny *Aprielew*, uwalnia się od urzędu Towarzysza, z pozostaniem Senatorem.

Ukazy CESARSKIE do Rządzącego Senatu.

3 Kwietnia. «Ze względu na obecne okoliczności Rozkazuje: S.-Petersburską Guberniją obwieścić za zostającą na stopie wojny (въ военномъ положеніи) i poddać ją pod zwierzchnictwo Głównodowodzącego korpusami Gwardyi i Grenadyerów, NASZEGO Jenerał-Adjutanta hrabi *Rüdiger*, z prawami Głównodowodzącego Armiją w czasie wojny, nadaniem mu Ukazem NASZYM do Rządzącego Senatu z dnia 22 Lutego roku bieżącego. Rządzący Senat nie omieszką ku wykonaniu niniejszego uczynić stosowne rozporządzenia.»

«Zostające na stopie wojennej gubernije Kurlandską i Li-

flandską, Rozkazujemy poddać pod Zwierzchnictwo Dowodczy Baltyckiego korpusu i Dowodzącego wojskami, w tych gubernijach rozmieszczonemi, Jenerała jazdy *Siewersa*, z prawami Dowodczy Oddzielnego korpusu w czasie wojny. Rządzący Senat nie omieszką uczynić należyte ku wykonaniu niniejszego rozporządzenia.»

«Zostającą na stopie wojennej Estlandką guberniją Rozkazujemy poddać pod Zwierzchnictwo Dowodzącego wojskami, w tej gubernii rozmieszczonemi, NASZEGO Jenerał-Adjutanta, Jenerała jazdy *Grabbe 1*, z prawami Dowodczy Oddzielnego korpusu w czasie wojny, pod głównem naczelnictwem Głównodowodzącego korpusami Gwardyi i Grenadyerów, NASZEGO Jenerał-Adjutanta hrabi *Rüdiger*. Rządzący Senat nie omieszką uczynić należyte ku wykonaniu niniejszego rozporządzenia.»

2 Kwietnia. «S.-Petersburskiemu Cywilnemu Gubernatorowi, Radzcy Tajnemu *Donaurow*, Najlaskawiej Rozkazujemy być Towarzyszem Kontrolera Państwa i Senatorem.»

2 Marca. «Zarządzającego Wojenno-Podróżną morską Kancellaryą NASZĄ Rzeczywistego Radzcę Stanu, Szambelana *Komowskiego*, Najlaskawiej mianujemy, za odznaczającą się służbę, Radzcą Tajnym i Sekretarzem Stauu, z zaliczeniem do Ministerstwa Marynarki.»

19 Marca. «Pełniącego obowiązki Wojennego Gubernatora miasta Kamieńca-Podolskiego i Podolskiego Cywilnego Gubernatora, Jenerał-majora *Stiepanowa*, Najlaskawiej zatwierdzamy Wojennym Gubernatorem miasta Kamieńca-Podolskiego i Podolskim Cywilnym Gubernatorem.»

NOWINY Z KRYMU.

I.

W tej chwili otrzymano od Jenerał-Adjutanta Xięcia *Gorzakowa* z Sewastopola przez Kijów depezę telegraficzną z dnia 3 Kwietnia treści następującej:

Najbardziej natężona kanonada i bombardowanie Sewastopola trwa bez przerwy od 28 Marca do chwili obecnej.

Dzięki bohaterskiemu duchowi garnizonu, uszkodzona we dnie sprawione, naprawiane są nocami; ubytek garnizonu zastępowany jest wojskami przyprowadzanymi z innych punktów i obecnie Sewastopol jest prawie w tak obronim położeniu, jak był przed 28 Marca.

Strata garnizonu, w porównaniu z piekielnym ogniem na który jest wystawiony, może się uważać za bardzo umiarkowaną z tego powodu, że przykrycie bateryj ochrania je blindażami. Na dalszych punktach półwyspu, tego godnego uwagi nie zaszło.

II.

4 Kwietnia ogłoszona była telegraficzna depesza o bombardowaniu Sewastopola 28 i 29 Marca. Teraz Jenerał-Adjutant Xiażę *Gorczakow* z dnia 30 Marca udziela następujące o tém szczegóły:

«Od 25 po 28 Marca czynności nieprzyjaciela były te same co i w dniach poprzedzających, to jest że aproszami posuwał się on zwolna na przód naprzeciw Kamczatskiej lunety, a na innych punktach urządził baterie w aproszach, już istnących; ogniem zaś swoim działał słabo i prawie zawsze w jednym tylko kierunku naszych kontr-aproszowych redut Wołyńskiej, Selengińskiej i Kamczatskiej.

«26 Marca usiłował on przybliżyć się minowemi galeriami od strony bastjonu N° 4, ale jego podziemne roboty niezbyt były ważne. Żeby mu się opierać, wyprowadzamy nowe rozgałęzienia.

«27 Marca, w ciągu nocy nasze roboty zależały na koniecznych naprawach, wygłębieniu tranzei, zgrubieniu nasypu i podniesieniu trawersów.

«Nieprzyjaciel dokonywał swe roboty w tranzejach za smętarzem i otwierał ambrazury w nowym wielkim nasypie. Po rozejściu się mgły zauważano, że był już posunął tranzeję pod wystający kąt bastjonu N° 3.

«Przez cały dzień ogień ręczny na linii fortyfikacyj nie ustawał.

«28 Marca o godzinie 5 rano, nieprzyjaciel wszczął ze wszystkich swoich baterij, (w ogóle ze dwóchset pięciudziesiąt dział), najsilniejszą kanonadę która trwała do samego wieczora.—W ciągu tego dnia rzucono do miasta około 20,000 pocisków; w ciągu nocy miało miejsce bardzo silne bombardowanie.—Tegoż dnia nieprzyjacielska flotta przygotowała była parę do wyjścia, ale dla bardzo rozkołysanego morza, pozostała na dawnych miejscach.

«29 Marca rano nieprzyjaciel ponowił kanonadę. Wyrażnie celem jego było, iżby pozbijać działa z naszych warowni, działając swemi armatami jak bateriami do zbijania.

«Myśmy z naszej strony, skutecznie mu odpowiadali; na wielu jego bateriach zrzadziliśmy znaczne szkody i mniej niż we cztery godziny, zmusili około pięciudziesiąt dział jego zaprzestać ognia.—Z tego wnosząc należy myśleć, że strata nieprzyjaciela była nader dotkliwą.

«29 Marca, rano, statki jego znowu przygotowały parę, wyszły w morze i trzymały się na przeciw buchy po za metą strzału, ale ognia nie wszczynały, ku wieczorowi wiel-

kie statki uszykowały się we dwie kolumny, trzecią złożyły fregaty i statki parowe i wszystkie zarzuciły kotwice.

«W ciągu obu dni zabito nam: oficerów czterech, żołnierzy stu czterdziestu jednego; raniono: oficerów piętnastu, żołnierzy sześciuset siedmdziesięciu trzech.

«W liczbie poległych znajduje się waleczny i w pełni dostojny dowódca baterji Kapitan-lejtnant *Szemiakin* i dający wielkie nadzieje Mieczman *Powala-Szwejkowski*.

«Ciężko ranieni: nader odznaczający się morsecy oficerowie, Lejtnanci: *Lwow* (ten już umarł), *Zawaliszin* i *Krasowski*; też wielce waleczni i biegli w rozporządzeniach: Podpułkownik artylleryi *Rozenthal* i Brzeskiego pieszego pułku Major *Wolochoj*.

«W ciągu 28 i 29 Marca nieprzyjaciel podbił u nas kilka dział i podstaw, ale te natychmiast były zastąpione drugimi; wszystkie uszkodzenia w nasypach baterij, zresztą niezbyt znaczne, też skutecznie były naprawiane.

«W nocy z 29 na 30 Marca nieprzyjaciel znowu bombardował bardzo silnie, bez wielkiej wszakże dla nas szkody. 30 Marca o świcie sześć wyborowych francuzkich kompanij rzuciły się na nasze lożamenta przed bastjonem N° 5, chwilkowo były je opanowały i zamierzając zamienić te lożamenta na tranzeje, przystąpiły natychmiast do roboty, aleśmy ich ztamtąd wyparli kartaczowemi wystrzałami. Potém zaszły jeszcze dwie ręczne walki, które się skończyły na tém, że lożamenta znowu zostały zajęte przez naszych strzelców.

«Zrana, tegoż dnia, 30 Marca, nieprzyjaciel, ze wszystkich swoich dział wszczął do nieuwierzenia natężoną kanonadę, która, po niejakiem czasie zaczęła była słabieć, ale ku schyłkowi dnia znowu silnie się wzmoęła.

«Garnizon nasz prowadzi się po bohatersku.—Strata, poniesiona przezeń 30 Marca nie jest jeszcze obrachowana.

III.

W uzupełnieniu doniesienia o wypadkach zaszłych pod Sewastopolem od 30 Marca po 3 Kwietnia, Jenerał-Adjutant Xiażę *Gorczakow* z dnia 3 Kwietnia donosi, że nieprzyjaciel codnia nie zaprzestaje najsilniejszej kanonady, a w nocy ciągłego bombardowania fortecy. Pomimo wszakże natężonego ognia jego baterij, uzbrojonych podług przybliżonego obliczenia w 350 dział, (z nich 80 moździerzy) i skoncentrowanego ich działania, strata naszego garnizonu, mówiąc porównawczo, nie może być uważana za zbyt znaczną, liczba zaś podbitych u nas armat jest umiarkowana dla tego, że wszystkie fortyfikacyjne roboty są poprzerywane dostateczną ilością trawersów, a przykrycie baterji ochronione blindażami.

Artyllerya nasza we dnie też nie ucicha i rozważném jej działaniem podbito wiele dział nieprzyjacielskich i zasypano ambrazury niektórych baterij. Wszystkie zrzadzane nam szkody są naprawiane nocami z największym pośpiechem. Podbite działa zastąpione są nowemi i ubytek garnizonu uzupełniony nowo przybywającemi posiłkami, tak, że w dniu 3 Kwietnia Sewastopol był równie silny, jak i przed wszczęciem bombardowania.

Do tego ogólnego oglądu bezprzykładnej dzielności obrońców Sewastopola, Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczałow* dodaje szczegóły o robotach oblężniczych i czynnościach, które zasły w ciągu bombardowania.

31 Marca nieprzyjaciel dokonał w przewyższającej sile napad na łożament, urządony przed 5 bastjonem, ale pierwszy jego atak był odparty 2-m bataljonem Koływańskiego pułku strzelców pod wodzą Dowodcy pułku Podpułkownika *Temuriaziewa*. Należy koniecznie, dla pojaśnienia następujących działań, powiedzieć, że na całej długości naszej obronnej linii, urządzone są dla celnych strzelców niewielkie łożamenta, bliżej od parallel nieprzyjacielskich, niż naszych fortyfikacyj. Nieprzyjaciel, widząc całą wielkość szkody wyrządzanej mu z tych w pośpiechu ustawionych przykryć, nadzwyczajne teraz czyni usiłowania iżby nas zmusić do ich opuszczenia, ale te usiłowania drogo zapewna go kosztują, gdyż po razy już kilka przodowy łańcuch nasz odrzucał nacierających bagnietami, lub podprowadzał ich pod najsilniejszy kartaczowy ogień najbliższych fortyfikacyj.

O godzinie 4 po północy dnia tegoż, dokonane zostało przez nas wysadzenie natężonego horna naprzeciw nieprzyjacielskich galeryj, równoległych do 4 bastjonu.

Z 31 Marca na 1 Kwietnia oblegający zamierzili ować łożamentami, znajdującymi się w rozdole między 4 i 5 bastjonami. Zajmujący je żołnierze pułków Koływańskiego i Ekaterynburskiego, poszli na bagnety i odparli atakujących.

1 Kwietnia, artyllerya nasza zmusiła kilka baterij nieprzyjacielskich do zamłeczenia, a na wielkiej angielskiej baterji wysadzony jej działaniem sklep z prochem i zburzone 4 ambrazy.

Przez cały ten czas flotta sprzymierzona, złożona ze 20 okrętów, 9 fregat, 4 korwett, 22 statków parowych i 4 szalup kanonjerskich stała nieczynna na kotwicy naprzeciw bucht Kamyszowej i Strzeleckiej, ale 1 Kwietnia oddzieliły się od niej kolejno trzy statki parowe, które, po kilku wystrzałach z naszych fortów, wróciły do swojej floty.

Z 1 na 2 Kwietnia garnizon rozpoczął roboty ku połączeniu oddzielnych łożamentów przed 5 i 6 bastjonami, ażeby działać wzdłuż i w tył tranzei oblegających, wyprowadzonej w nocy na 31 Marca. Nieprzyjaciel, zauważywszy te roboty, atakował je po dwakroć, za drugim razem wzięwszy nawet z sobą połowę artylleryą, ale po ręcznym boju i kartaczowym ogniu, zmuszony był do odwrotu.

Według zapewnienia Xięcia *Gorczałowa* wszystkie pomienione utarczki szczególnie podobają się naszym ochotnikom, dając im możność pokazania swej dzielności.

Tejże nocy oblegający zaczęli prowadzić powolne podstępny ku wystającemu kątowi bastjonu № 4, ale ogniem naszym robota ich była wstrzymana.

2 Kwietnia o świcie, nieprzyjaciel wszczął ogień z dwóch nowourządzonych przez niego baterij, ale po dwugodzinném z naszej strony działaniu, jedna z tych baterij zmuszona była ucichnąć.

W nocy z 2 na 3 Kwietnia zasadzka nasza, zaczajona w

rozdole między 4 i 5 bastjonami, zauważywszy, że nieprzyjaciel zabrał się do robot około smętarza, dała o tém znać do bastjonu № 5.

Wtedy pięć naszych wystrzałów kartaczami, czasowo wstrzymały te roboty i lubo w godzinę później one zostały na nowo wszczęte, ale powtórnie puszczonej przez nas kartaczowy ogień, zmusił nieprzyjaciela odstąpić, zostawiwszy na miejscu około 30 trupa; tejże nocy bombardowanie twierdzy było nieco słabsze.

3 Kwietnia wszystkie pokuszenia oblegających ku prowadzeniu alej powolnych podstępów, albo ku zamienieniu w tranzej łożamentów przed bastjonem № 5, były powstrzymane trzmi wystrzałami lortecznej artylleryi.

Stratę poniesioną przez garnizon od 30 Marca po 5 Kwietnia, wyłosi, w *zabitych*: 7 Ober-oficerów i 446 żołnierzy; w *raniionych*: 6 Sztab-oficerów, 34 Ober-oficerów i 1899 żołnierzy. Ku powszechnemu żalowi polegli następni najdostojniejsi Oficerowie: Lejtnant *Titow*, Tobolskiego pieszego pułku Sztabs-kapitan *Szczegłow*, Koływańskiego pułku strzelców: Kapitan *Pridatczew* i Porucznik *Puchanow*; Ciężko ranieni: znani ze swego męstwa i biegłości w rozporządzeniach, w pełni dostojni: Dowodzca 10 artylleryjskiej brygady i Dowodzący łądowemi wojskami na 2 oddziale Pułkownik *Zagoskin* i Dowodczy pułków: Koływańskiego strzelców Podpułkownik *Temuriaziew*, (ten już umarł), i Wołyńskiego pieszego Pułkownik *Łuszkow*; najbardziej odznaczający się morskcy Oficerowie, Lejtnanci: *de Fabri*, *Burcow*, *Pałeolog*, *Prihytkow*, *Diesiatow*, *Galenko* i *Silberstanow*; Mieczmani: *Durnowo* i *Aluffjew*; oraz Majorowie: Mińskiego pieszego pułku *Borisow*, Koływańskiego *Jesipow* i Białostockiego *Jeropkin*.

Doniesienie swoje Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczałow*, kończy następującemi słowy: «Widząc rzezwość i, rzecz można, «wesolość Sewastopolskiego garnizonu przy najbardziej nużących robotach, dokonywanych prawie bez wypoczynku, «pod piekielnym ogniem, trwającym nieprzerwanie przez «sześć już przeszło dob, niepodobna nie pysnić się imieniem «Rossyanina.»

IV.

Jenerał-Adjutant Xiążę *Gorczałow* donosi z Sewastopola, z dnia 7 Kwietnia, depeszą telegraficzną przez Kijów, że w ciągu 4, 5 i 6-go Kwietnia ogień nieprzyjacielskiej artylleryi był cokolwiek słabszym niż w dniach poprzedzających. Nasze baterje odpowiadały mu skutecznie, najgęstszym zaś ogniem na przestzeni przed 4 bastjonem, dla przeszkodzenia skierowanym przeciw niemu, powiększonym robotom oblegających.

Uszkodzenie naprawiają się u nas nocami.

Z 6 na 7 Kwietnia była dokonana przez jeden bataljon wycieczka, dla zniesienia co-najbliższych aproszów. Uwieńczyła się ona zupełnym skutkiem i z małą stratą.

W ogóle strata Sewastopolskiego garnizonu w ciągu ostatnich dni była nietak wielka jak przedtem.

(*Dod. nadzw. do Rus. Inw. 11 Kwietnia.*)

W dniu 8 (20) Kwietnia, zrana, rzeka Nawa przeszła. Od początku obserwacji, w ciągu 140 lat, Nawa puszczała w pierwszej trzeciej części Kwietnia pięćdziesiąt dwa razy, tak iż średnim dniem jej puszczenia jest 9 Kwietnia. W dniu zaś 8 tego miesiąca Nawa przeszła pięć razy, mianowicie w latach 1712, 1766, 1778, 1782 i 1799.

O CHOLERZE.

W Petersburgu, po 7 Kwietnia pozostało chorych 225 — w ciągu doby zachorow. 24 — wyzd. 12 — umarł 16 — po 8 Kwietnia pozostało chorych 219.

W ciągu doby zachor. 15 — wyzd. 9 — umarło 15 — po 9 Kwietnia pozostało chorych 212.

W ciągu doby zachor. 30 — wyzd. 12 — umarło 15 — po 10 Kwietnia pozostało chorych 217.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 30 Marca (11 Kwietnia).

ROZKAZ DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO

Z dnia 25 Lutego (9 Marca) 1855 roku.

Przez Postanowienie Prezydującego w Radzie Administracyjnej.

W Głównym Zarządzie Spisu i Zaciągu Wojskowego, mianowani: Dziennikarz i Archiwista Radzca Honor. Alexander Bobiński, Młodszym Pomocnikiem Naczelnika Wydziału; Expedytor, Sekretarz Gubern. Ludwik de Fryze, Dziennikarzem i Archiwistą, i Starszy Urzędnik Kancellaryjny, Sekretarz Gubern. Anastazy Frejzler, Expedytorem.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowany: Właściciel dóbr Samuel Zachert, Radzcą Dyrekcyi Ubezpieczeń w pow. Łowickim.

W Wydziale Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: były Poborca Kassy pow. Stanisławowskiego, Radzca Honor. Tomasz Trębicki, pełn. obow. Kontrolera Skarbowego okręgu Bialskiego; Kancellista Gimnazjum Gubernijalnego w Suwałkach, Rejestrator Kolleg. Alexander Osipowicz, pełn. obow. Adjunkta 1 Oddz. spraw defraudacyjnych w Rządzie Gubern. Augustowskim; były Kontroler Skarbowy w Hrubieszowie Roman Daszkiewicz, pełn. obow. Adjunkta 2 Oddz. spraw defraudacyjnych w Rządzie Gubern. Augustowskim; Rachmistrz w Wydziale dóbr i lasów Rząd. Kom. Skarbu Wawrzyniec Szadkowski, pełn. obow. Adjunkta Ekonom. w tymże Wydziale; Adjunkt w Wydziale dóbr i lasów Rząd. Kom. Skarbu Ludwik Jankowski, pełn. obow. Rachmistrza w tymże Wydziale; Aplikant Walenty Mianowski, pełn. obow. Adjunkta w Wydziale dóbr i lasów Rząd. Kom. Skarbu; Rewizor Tabacznym Mikołaj Adelsztejn, pełn. obow. Urzędnika do szczególnych poruczeń przy Administracyi Rząd. dochodów Skarbowych tabacznym; Podrewizor tabacznym Franciszek Milewski, pełn. obow. Pisarza fabryk tabak w Siedlcach; Młodszy Kontroler składu tabak w Wodzisławiu Felix Markowski, pełn. obow. Podrewizora tabacznego, i Podrewizor tabacznym Stanisław Omiński, pełn. obow. Młodszego Kontrolera składu tabak w Wodzisławiu.

Przeniesieni, na własne żądanie: Kontroler Skarbowy okręgu Radomskiego, Assesor Kolleg. Jan Iwanicki, na takiż urząd do okręgu Jędrzejowskiego, i Rewizor Skarbowy okręgu Bialskiego, Assesor Kolleg. Ludwik Orłowski, na takiż urząd okręgu Radomskiego.

W Banku Polskim, mianowany: Kancellista Aloizy Hertz, pełniącym obowiązki Rachmistrza 3 klasy.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowany: Inspektor Szkoły powiatowej Realnej w Piotrkowie, Radzca Honorowy Filip Zabawski, Nadzorcą Etatowym Szkoły powiatowej o 5-ciu klassach w Siedlcach.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał - Gubernatora, mianowani: Sekretarz Wydziału Policyjno-Sądowego w Zarządzie Ober-policmejstra miasta Warszawy, Sekretarz Gubernijalny Adam Jasiński, Tłomaczem tegoż Wydziału; Adjunkt Wydziału Śledczego Marcin Trapsza, Sekretarzem Wydziału Policyjno - Sądowego, i Starszy Kancellista Maxymilian Minkowiecki, Adjunktem Wydziału Śledczego w tymże Zarządzie.

W Zarządzie Głównym Spisu i Zaciągu Wojskowego, mianowani: Młodszy Urzędnik Kancellaryjny Leopold Obuchowski, Starszym Urzędnikiem Kancellaryjnym; i Dyetaryusz Władysław Szymański, Młodszym Urzędnikiem Kancellaryjnym.

Z dnia 4 (16) Marca 1855 roku.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowany: Sekretarz 1 klasy w Komm. Rząd. Sprawiedliwości Juliusz Lubkie, pełn. obow. Assesora Prokuratoryi w Królestwie.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Komm. Rząd. Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowany: Kancellista Urzędu Lekarskiego Gubernii Lubelskiej Ignacy Chlipalski, pełn. obow. Sekretarza tegoż Urzędu.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Pełniący z delegacyi obowiązki Pisarza Sądu Pokoju okręgu Zamojskiego, Sekretarz Gubern. Alexander Januszowicz, pełn. obow. Pisarza tegoż Sądu; pełniący z delegacyi obowiązki Pisarza Sądu Policyi Poprawczej Wydz. Zamojskiego Józef Skawiński, pełn. obow. Pisarza tegoż Sądu; Assesor Prokuratoryi w Królestwie Wojciech Zegrzda, Obrońcą tejeż Prokuratoryi przy Sądach gubernii Płockiej i zarazem Patronem przy Trybunale Cywilnym pomienionej gubernii; Pisarz Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Włocławskiego Konstanty Raczyński, pełn. obow. Assesora Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Łęczyckiego; Adjunkt zwiniełego Archiwum Akt dawnych w Krakowie Henryk Bystrzonowski, pełn. obow. Adjunkta Archiwum Głównego Królestwa; Dyetaryusz w Archiwum Głównem Królestwa Wojciech Retmański, pełn. obow. Adjunkta tegoż Archiwum.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowany: były

Starszy Nauczyciel przy Gimnazyum w Piotrkowie, Radzca Kollegjalny Łukomski, Młodszym Nauczycielem w Szkole powiatowej o 5-ciu klassach w Łęczycy.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

W korespondencji ze Stambułu do gazety *Times*, czytamy: «Rozeszła się tu pogłoska że Cesarz Napoleon zaniechał swej podróży do Konstantynopola. Wiść ta sprawiła radość powszechną; wszyscy jakby odetchnęli. Turcy szczególnie z przerażeniem oczekiwali przybycia Ludwika Napoleona. I w samej rzeczy, Monarcha, który ma 100,000 wojska na Wschodzie, który pod samym Stambułem zakłada oboz na 40,000 żołnierza, a sam jest główną sprężyną potężnej koalicji, taki Monarcha nie może być uważany jako zwyczajny gość, przybywający nawiedzić drugiego Monarchę. Turcy z tych odwiedzin rokują najsmutniejszą przyszłość dla swojego plemienia.»

— Piszą z Konstantynopola, 26 Marca, do gazety Kolońskiej: «Oboz rezerwy francuskiej, przeznaczony jest, jak wiadomo, do pomieszczenia 40,000 ludzi, ale w potrzebie będzie mógł zawrzeć w sobie 100,000, najmniej. Oboz ten przejmuje właśnie wszystkie drogi i komunikacje, zbiegające się ku północnej stronie stolicy i umieszczony jest na stronie odwrotnej większej części fortyfikacji europejskich Bosforu. Kiedy się pytają francuzów, jakie jest przeznaczenie bastjonów, ustawionych po bokach obozu, odpowiadają, iż to jest przyjętym w armii francuskiej prawidłem i że z kąd inąd obóz urządzi się nie tylko na ten rok, ale może też służyć i na rok przyszły.»

«Sultan mianował już damy honorowe, mające składać dwór Cesarzowej Francuzów, na przypadek jej przybycia. Te damy, między którymi są najszynniejsze piękności z Pera, wybrane zostały wyłącznie z pomiędzy Ormianek i innych chrześcianek pochodzenia franków, co znaczy, że w ich liczbie nie masz ani jednej Greczynki. Bogate podarunki są już przygotowane dla NN. Gości; Cesarzowa otrzyma noszenie brylantowe, a Cesarz bogaty pałasz.»

— Monitor Pruski zawiera wiadomości ze Stanbułu z dnia 31 Marca. 28 tego m. Poseł Pruski P. Wildenbruch miał konferencyą z Aali-paszą przed odjazdem jego do Wiednia. Wiadomości z Krymu dochodzą do 26 Marca. Panowała tam całkiem wiosenna pogoda i stan zdrowia wojsk sprzymierzonych widzialnie się polepszał. Dywizya egypcka, licząca 9,000 piechoty i 3,000 artylleryi i jazdy odplynęła do Krymu. Krażenie statków parowych dowożących wojska i potrzeby wojenne jest nieprzerwane między Stambułem i Krymem. 27 Marca do Batum odplynął oddział kontyngensu tunetańskiego. W arsenałach Top-hané czynnie pracują nad przygotowaniem gabionów, faszyn i innych potrzeb oblężniczych i szturmowych.»

— Piszą z Bucharestu, że jest mowa o zbudowaniu drogi

żelaznej dla połączenia Hellespontu z Dunajem, od samego wejścia tej rzeki na ziemię turecką. W tym celu spodziewano się rychłego przybycia z Paryża P. de Callan, dawniej Dyrektora wydziału dróg i mostów w Wałachii. Ma on, jak twierdzą, polecenie od Rządu Francuzkiego, dokonać wstępne poszukiwania ku wykonaniu planu tej drogi, mającej z Belgradu, przez Andrynopol, dochodzić do Konstantynopola.

— Piszą z Wiednia do gazety Drezdeńskiej: «Konsulowie Anglii i Francji w Wałachii, od powrotu Xięcia Stirbeya z Wiednia, nie byli jeszcze wywiesili swoich bander narodowych. Dowiadujemy się teraz, z Bucharestu, że to nastąpiło w dniu 2 Marca na znak, że stosunki dyplomatyczne dwóch Państw z Rządem Wołoskim zostały przywrócone.»

— Liszy z Fokszan do gazety Wrocławskiej, z dnia 29 Marca, kładą smutny obraz zbytków wszelkiego rodzaju, na jakie się puszczają Kroatci, trzymający załogę w Fokszanach, przeciw spokojnym mieszkańcom miasta. Przed kilku miesiącami to niesforne żołądactwo napadło lokal Zarządu, dla zabrania kassy; ten atak spowodował krwawą walkę między kroatami i drabantami i, jak łatwo wniesić można, nie jeden zabity pozostał na miejscu. Jak skoro ściemnieje, nikt nie śmie pokazać się na ulicy. Korespondent dodaje, że oficerowie austriaccy nie nie przedsięwzięją dla zaradzenia temu oplakanemu stanowi rzeczy.

— Piszą z Konstantynopola, 31 Marca, do *Independance Belge*: «Mogę dziś już dać dokładną wiadomość o wielkich gotujących się tu reformach. Te reformy, które za dni kilka będą urzędowie obwieszczone, tyczą się głównie rayasów (poddanych Sułtana, nie-muzułmanów) i zmieniają całkowicie ich byt i położenie w Turcyi. Nie można sobie było nie więcej na teraz życzyć. Przedewszystkiem zostaje zniesiony *Karacz*, czyli podatek krwi, tak nazwany ztąd, że ci, co go płacili, wolni byli od służby wojskowej. Ten pobór zawsze, a od kilku lat szczególnie, był uważany za nader poniżający, i zniesienia jego, które sądzono prawie niepodobnym, gorąco się domagano. Ale wszyscy rayasowie teraz ulegli będą konskrypcji i muszą odsłużyć w wojsku tyle lat co i turcy. Przypuszczeni są do urzędów cywilnych i wojskowych aż do rangi *bala* (urzędnika 1 klasy), a w armii do pułkownika. Nakoniec używają w pełni wszystkich praw cywilnych i równości w obliczu prawa. Miałem więc słuszną mowę o tych reformach, jako o wypadku wielkiej wagi; jest to prawdziwy przewrót, który dokona się w losach 12 milionów ludności.»

«Mówią też, ale to na później, o obróceniu na potrzeby Stanu dóbr meczetowych, to jest o zniesieniu *wakufów* i o udzieleniu prawa własności cudzoziemcom. Chwila na to jeszcze nie przyszła, ale jest niedaleką.»

— Nowa Gazeta Pruska, podług listów ze Stambułu z dnia 31 Marca, pisze, że zabronienie frymarku niewolnikami, a mianowicie sprzedawania i kupowania dziewcząt i chłopców czerkieskich, wzbudza żywe nieukontentowanie w ludnościach lezgińskiej i czerkieskiej; jakoż nie chcieli oni dopomóc sprzymierzonym w ataku jednego z punktów wy-

brzeża. Negocjacje wszczynane przez francuzów z góralami zupełnie się nie powiodły.

Triest, 11 Kwietnia, wieczorem. (Telegraf.) W tej chwili przybywa poczta ze Stambułu z dnia 2 Kwietnia. Posiłki przychodzą bez przerwy. Nowe wojska francuzkie zajmują już obóz pod Stambułem w Maslak. Donoszą z zatoki Kamysz, że część flott sprzymierzonych miała wyjść z tamąd na rekonesans.

Potwierdziła się wiadomość, że zginął na morzu Czarném statek parowy angielski *Edinburgh* i dwa transporta, które szły do Warny dla zabrania tam wojska. (P. P.)

NIEMCY.

AUSTRYA. 4 Kwietnia odbył się z wielką urozystością pogrzeb J. C. Wysokości Arcyksiężny Maryi Dorothei.

— *Zeit* donosi, że mieszkanie dla P. Drouyn de Lhuys jest najęte na dwa tygodnie. Mówią że ten dyplomata przywiozł list własnoręczny Cesarza Francuzów do Cesarza Franciszka Józefa. Po odbyciu konferencji z hrabią Buol, na której też znajdował się Poseł, P. de Bourqueney, 7 Kwietnia P. Drouyn de Lhuys oddawał wizyty Lordowi Russell, hrabi Westmoreland, Posłowi Porty Arif-effendemu i Xięciu Metternich.

— Piszą z Wiednia, 8 Kwietnia: „Jutro będzie u Dworu wielki obiad, na który są wezwani wszyscy Członkowie Konferencji.

— Donieśliśmy już, że dziewiąte posiedzenie Konferencji odbyte 9 Kwietnia, było bardzo krótkie. Gazety *Zeit* i *Nowa Pruska*, domyślają się, że na niej był roztrząsany punkt Trzeci i raz jeszcze odłożony.

— Podług listu z Wiednia 2 Kwietnia, przybycie Cesarza Francuzów w połowie Maja uważane jest za rzecz pewną, podróż zaś jego do Krymu zdaje się być ostatecznie zaniechana.

— Nowa Gazeta Pruska pisze, że postanowiono wycofać armiją Galicyjską od granic Polski. Kilka pułków jazdy przejdą do Morawii, reszta wojsk odprowadzona będzie ku Karpatom. To rozporządzenie nastąpiło w skutek ciężkich chorób, które wybuchły pomiędzy wojskami z powodu wielkiego ich nagromadzenia na jednym punkcie.

— Ratyfikacye Ugody ze Szwajcaryą, zostały wymienione w Wiedniu, 7 Kwietnia.

— *Zeit* zaprzecza pogłosce, jakoby P. Drouyn de Lhuys przywiozł z sobą *ultimatum*, które, jeżeli nie będzie przyjęte, konferencye zostaną natychmiast zerwane. Dziewiąte posiedzenie konferencji (9 Kwietnia), podług tej gazety, było tylko przygotowawcze; zgodzono się na niem o przedmiotach, które mają być rozbiegane na następném posiedzeniu.

— Cesarz udzielił amnestyą 586 więźniom, w liczbie których byli i przestępcy polityczni.

PRUSSY. Nowa Gazeta Pruska pisze, że „osoby przywiązane do Rodziny Królewskiej” przesłały Cesarzowej Jmci Aleksandrze Feodorownie Rossyjskiej najpownniejszy adres ubolewania z powodu straty, jaką ta Monarchini, z woli Opatrz-

ności została dotknięta. Gazeta dodaje, że lubo nie dano temu adressowi żadnego rozgłosu, niemniej jednak znalazło się na nim około 1000 podpisów osób, należących do pierwszych rodzin Pruskich.

— J. C. Wysokość Xiążę Następca Pruski przybył z Koblentz do Berlina.

— 10 Kwietnia, w czterdziestym dniu po zgonie N. Cesarza Mikołaja I, uroczyste żałobne nabożeństwo było odprawione w cerkwi Poselstwa Rossyjskiego. Między obecnymi osobami zauważano Jenerał-adjutanta Xięcia Woroncowa.

— Gazeta Magdeburgska donosi, że Rząd Angielski nie odnowił, 1 Kwietnia, kontraktów które zwykł zawierać co trzy miesiące na targach w Magdeburgu, o dostarczenia mięsa dla flott i armij angielskich.

— 12 Kwietnia otwarte zostały poświętne posiedzenia Drugiej Izby Parlamentu Pruskiego. (G. P.)

DANIJA.

Następne są, porządkiem dat, wiadomości, wzięte z gazet niemieckich, o posuwaniu się przedniej straży floty Bałtyckiej

Elseneur, 3 Kwietnia. Przedwczora, o południu, cztery statki parowe wojenne angielskie przybyły na Sund i zarzuciły kotwice; wszakże, wytrzymawszy przez kilka godzin uderzenia lodów, pędzonych wiatrem, zmuszone były zwrócić się ku północy, zostawiwszy w naszym porcie niektóre ze swych kotwic. Nazajutrz, po umniejszeniu się pędu kry, też cztery statki, a z niemi i piąty, wróciły na Sund i udały się dalej ku Landserona, (na brzegu Szwedzkim) i tam cztery weszły do portu, piąty zaś, jak twierdzą, utkwiał na miełiznie.

Kopenhaga, 6 Kwietnia. Przednia straż floty angielskiej Bałtyckiej stoi w tej chwili na kotwicy w Landserona.

Nyborg, 9 Kwietnia. Dziś o południu, fregaty śrubowe angielskie *l'Imperieuse*, kapitan Watson, i *Euryalus* kapitan Ramsay, każda od 50 dział, z korwetą śrubową 8 działową *Conflict*, kapitan Cumming, przybyły tu i zarzuciły kotwicę w porcie. Te okręty w tej chwili zajęte są ładowaniem węgla. (P. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 10 Kwietnia. Spodziewają się tu powrotu Lorda Johna Russell za dwa tygodnie.

— *Times* twierdzi, że 20 Kwietnia wniesiony będzie na Parlament projekt pożyczki Rządowej 20 miljonów funtów sterlingów.

— Gazeta *Zeit*, pod rubryką *Londyn, 8 Kwietnia*, mówi o pogłosce, która się rozeszła w świecie handlowym, jakoby przybycie Cesarza Francuzów do Anglii było odłożone, jeżeli nie całkiem zaniechane, a to dla przyczyn *tajemniczych*.

— Flotta bałtycka, najpotężniejsza wyprawa, jaką Anglija kiedykolwiek przedsiębrała, wyszła na morze ze Spithead w głębokim milczeniu, które stawi rażącą sprzeczność z przeszłorocznymi wiwatami i przechwałkami z podobnej okoliczności. Dzień był pochmurny; nie było ani *dobrej Królowej* posyłającej pożegnania powiewającą chustką do nosa, ani bark

ładownych ciekawemi widzami. Następnej zaraz po wyjściu nocy, pod Brighton, okręt admirałski *Duke of Wellington* miał złowrogi przypadek; uderzył o okręt amerykański *George Hurlbut*, wiozący emigrantów z Antwerpii do New-York; strzaskał go prawie całkiem, ale i sam tak ucierpiał, że ze dwa tygodnie musi pozostać w Sheerness dla naprawy. Flaga dowodczy naczelnego wyprawy admirała Dundas, została przeniesiona na okręt *Nile*.

— Na Giełdzie Londyńskiej, 11 Kwietnia, o 3 po południu Konsolidy 92½, Rossyjskie 5 procentowe 99½ — 4½ procentowe 89½.

— Na Giełdzie 12 Kwietnia, (tel.) Konsolidy 91½ — Rossyjskie 5 proc. 99½ — 4½ proc. 89½. (J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 11 Kwietnia. Jedna gazeta Niemiecka twierdzi, że jeżeli Cesarz Francuzów pojedzie z Tulonu do Konstantynopola, zawinie do Cagliari, dokąd zjedzie też Król Sardyński, ażeby się Cesarz mógł widzieć ze swym sprzymierzeńcem nie zbaczając z drogi.

— Gazeta *Courier de Marseille* daje dokładne obliczenie siły zbrojnej, mającej utworzyć obóz pod Stambułem armii rezerwowej francuzkiej. Armija ta będzie się składała ze trzech dywizyj piechoty, z których jedna gwardyjska, z jednej dywizyj jazdy i z licznej i pięknej artylleryi. Skład tych wojsk szczegółowy jest następujący:

Gwardya Cesarska. 4 bataljony grenadyerów 2,400 ludzi, 4 wołtyżerów 2,400, jeden strzelców pieszych 600.

Pierwsza dywizya. 1 brygada: 1 i 14 bataljon strzelców pieszych 800 ludzi, pułki 47 i 52, 3,600 ludzi — 2 brygada: pułki 62 i 73, ludzi 3,600.

Druga dywizya. 1 brygada: 7 bataljon strzelców pieszych 800 ludzi, 9 i 32 pułki 3,600 ludzi.

Jazda. Gidów gwardyi 600; 2 pułki kirysyerów (obecnie stojące w Andrinopolu) 800 ludzi.

Artyllerya. 2 baterye gwardyi 500 ludzi, 500 koni; 1 dywizya. 3-cia bateria 10 pułku 249 ludzi, 224 konie; 3-cia bateria 12 pułku 240 ludzi, 224 konie; 2 dywizya. 2-ga bateria 8 pułku 249 ludzi, 224 konie; 14-ta bateria 3 pułku 249 ludzi 224 konie.

Inżynjerya. Połtory kompanii inżynjerów gwardyi; kompanija inżynjerów liniowych.

Wiele już z wojsk tu wymienionych przybyło do obozu pod Maslak; wprędce oczekiwane są dwa pułki strzelców konnych afrykańskich; ale te będą tylko przejazdem w drodze do Krymu.

— Na Giełdzie Paryżkiej 11 Kwietnia (tel.) 4½ procentowe 93 franki 90 centimów — 3 procentowe 69 fr. 75 cent.

Paryż, 12 Marca. Monitor dzisiejszy ogłasza nowy raport generała Canrobert z dnia 27 Marca o bitwach z dnia 22 i 23. Jenerał wyznaje że stracił 13 oficerów i 169 żołnierzy w zabitych lub z ran umarłych, 12 oficerów i 361 żołnierzy ranionych, 2 oficerów w ranionych i wziętych w niewolę i w 54 żołnierzach, którzy zginęli niewiadomym sposobem.

— Wczora Izba Prawodawcza zaczęła, bez rozpraw ogólnych, rozbiór szczegółów budżetu, którego pierwsze dziegię artykułów zostały przyjęte. Podług *Indépen. Belge*, odczytany był na tém posiedzeniu Dekret odraczający Izbę do 14 Kwietnia, wieczorem.

— Na Giełdzie 12 Kwietnia (tel.) 4½ procentowe 94 fr. 25 cent. — 3 procentowe 69 fr. 60 cent.

Marsylia, 10 Kwietnia. (Przez telegraf.) Poczta przywiozła wiadomości z Konstantynopola z dnia 29 Marca. Oboz w okolicach Stambułu zakładający się, będzie rozszerzony nad pierwastkowe plany. Oddziały Gwardyi Cesarskiej, wysłane z Marsylii, zaczęły już tam przybywać.

— Z Mały siedm liniowych okrętów odeszły 2 i 3 Kwietnia do Genui, korwetta *le Vulcain* wprędce za niemi pospiesz. Flotylla ta jest przeznaczona do zabrania wojsk Sardyńskich. (J. de S.-P.)

WŁOCHY.

SARDYNIA. Donoszą z Turynu 3 Kwietnia, że Komisya Senatu wyznaczyła do zdania sprawy z projektu o zniesieniu klasztorów, Pana Colla. Komisya przyjmuje główną zasadę projektu (zniesienie klasztorów), ale w formie i szczegółach wnosi modyfikacye, na które Ministrowie będą musieli się zgodzić, jeżeli chcą, iżby ich projekt przeszedł w Senacie. W takim razie i Izba Deputowanych zgodziłaby się z Ministrami.

Zas, 5 Kwietnia, piszą do gazety Kolońskiej z Turynu, że Komisya Senatu nie była zadowolona z ustępstw, uczynionych przez Ministrów, nie masz przeto wątpliwości że projekt zostanie przez Senat odrzucony. Jeżeli to nastąpi, korrespondent maie ma że Gabinet w massie poda się do dymissyj.

— Piszą z Turynu do gazety Frankfurtskiej, 7 Kwietnia: Marszałek hrabia Radecki przyjeżdżał do Florencyi dla odwiedzenia J. K. W. Wielkiego Xięcia Leopolda. Wyprowadził on wszystkie wojska trzymające tam załogę, tak iż służba będzie teraz pełniona przez wojska Toskańskie, a w razie niedostateczności tego garnizonu przyjęta będzie czynność Króla Jmci Obojej Sycylii, który zobowiązał się utrzymać spokojność w Rzymie, w Legacyach Papieskich i w Toskanii, pod warunkiem, że nie będzie zmuszony do wyjścia ze swej neutralności.

Genua, 7 Kwietnia. Przybyło tu siedm angielskich wojennych okrętów dla zabrania wojsk kontyngensu Sardyńskiego. Zabranie to będzie uskutecznione 15 bieżącego miesiąca i tegoż dnia wyprawa wyjdzie w morze. (P. P.)

HISZPANIA.

MADRYT, 11 Kwietnia. (Telegraf.) Zaburzenia wybuchnęły tu wczora wieczorem. Spokojność wprędce przywrócona. Piętnastu burzycieli aresztowano. (G. P.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDŃ, 12 Kwietnia. Wczora Pełnomocnik turecki, Aali-pasza, był przyjęty przez Cesarza na prywatnym posłu-

chaniu, na którym też znajdował się Poseł, Arif-effendi. — Konferencya nie miała wczora posiedzenia, ale Pełnomocnicy Mocarstw zebrałi się u hrabi Buol dla poufnego naradzenia się.

— P. Drouyn de Lhuys jest najuprzejmiej w Wiedniu przyjmowany. Podług *Weser Zeitung*, ten Minister przywiózł ratyfikacyą ze strony Francyi Konwencyi Wojennej, zawartej między Gabinetami Wiedeńskim i Tuileryjskim; Cesarz Franciszek Józef miał ją też zaratyfikować niezwocznie. Taż korrespondencya mówi o przybyciu Ludwika Napoleona do Wiednia, jak o fakcie niewątpliwym, dodając że właśnie generał hrabia de Crenneville miał polecenie zaproszenia go do tej podróży.

— Wczora rano generał angielski, znany inżynjer sir J. Borgoyne wyjechał do Londynu na Pragę.

— Nowa Gazeta Pruska, podług listów z Wiednia 11 Kwietnia, odwołuje wiadomość, którą sama była ogłosiła o grasujących chorobach w armii Galicyjskiej.

KOPENHAGA, 11 Kwietnia. Sześć wielkich okrętów wojennych angielskich stoi na kotwicy przed Elsenaur. Zmuszone były działowemi wystrzałami torować sobie drogę wśród łodów pływających po Sundzie. Twierdzą że morze Bałtyckie jest wolne aż do Gothland.

— Z Kiel, 10 Kwietnia donoszą, o otwarciu tegorocznej żeglugi i o przybyciu wielu okrętów do tego portu. Na dzień jutrzejszy lub 12 Kwietnia spodziewano się tam przybycia przedniej straży floty angielskiej.

— Skutniem nieobecności byłego Ministra Sprawiedliwości P. Scheel, powołanie byłych Ministrów przed sąd Najwyższego Trybunału zostało odłożone do 4 Czerwca.

SARDYNJA. Podług korrespondencyj gazety *Indépendance Belge* z Turynu, 12 Kwietnia, w łonie Kommissyi Senatu, roztrząsającej projekt prawa o zniesieniu klasztorów żadna większość utworzyć się nie zdołała. Na pięciu składających Kommissyi Członków dwaj oświadczyli się przeciw samej zasadzie projektu, dwaj za nim, z modyfikacyami, które znacznie z mieniłyby jego naturę, piąty, i ten właśnie obrany został na sprawozdawcę, uznaje Rządowi jedynie prawo nakładania podatków na klasztory, bez ich zniesienia. Zdanie sprawy będzie więc tylko wykazem tej różności przekonań. Sądzą że Senat może się przychylić do zdania dwóch członków, którzy dopuszczają prawo z modyfikacyami.

PARYŻ, 13 Kwietnia. Monitor zawiera długi artykuł o sposobie jakim dotąd wojna na Wschodzie była prowadzona, a szczególnie o wyprawie na Krym. Jedni sądzą że to jest odpowiedź na znaną broszurę, przypisywaną Xięciu Napoleonowi, inni uważają to za przygotowanie umysłów do wycofania się z Krymu i przeniesienia na inny punkt działań wojennych, inni nakoniec za proste usprawiedliwienie się z dotychczasowych niepowodzeń.

— Część bagażów Cesarskich i Prefekt Policyi są już w drodze do Londynu.

Marsylija, 12 Kwietnia. (Telegraf.) Statek parowy *Hydaspes* przybywa w tej chwili z wiadomościami ze Stambułu z dnia 2 Kwietnia. Jenerał Herbillon objął dowodztwo nad obozem założonym pod Stambułem.

— Na Giełdzie Paryzkiej 13 Kwietnia, (taż drogą) 4½ procent. 94 fr. — 3 procent. 69 fr. 35 centimów.

MADRYT, 12 Kwietnia. (Taż drogą.) Projekt prawa o milicyi narodowej został dziś przyjęty przez Kortezów wraz z poprawą Pana Átmijo, większością 165 głosów przeciw 18. Lord Granville przybył do Madrytu. — Dziś wieczor nowe usiłowanie buntownicze miało miejsce, ale zostało natychmiast pohamowane. (J. de S.-P.)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

W nocy 6 Kwietnia, o godzinie 10 minucie 55 P. Chacornac, astronom Cesarskiego obserwatorium w Paryżu odkrył nową planetę o 15 godzin 40 minut podniesienia prostego, a o 7½ zboczenia zachodniego.

Piszą w *Morning Chronicle*: «W tej chwili wystawiony jest na sprzedaż pałac Królowej angielskiej w New-Market. Ten pałac, raczej prosty dom, był miejscem wypoczynku i zabawy Panujących tego kraju od Króla Jakuba I, do Jerzego II. Nasi Królowie bardzo mieli rozmaite gusta co do swych rezydencyj; Jerzy I lubił Hampton Court i Herrenhausen; Jerzy II Kensington i St. James, Jerzy III Windsor i Queen's House, Jerzy IV pawiljon Brightonu i pałac Buckingham; Królowa Wiktoryja podoba sobie w Osborne i Balmoral.

Malarz jeden w miast. Reading w Anglii, nazwiskiem Olver *Cromwell*, potomek w prostej linii Protektora, zaciągnął się w tych dniach do pułku Grenadyerów Królowej Wiktoryi.

Z hrabstwa Calaveras, w stanie Kalifornii, wyprawują na Paryżką Wystawę największą dotąd znaną bryłę samородnego złota, jest już ona w drodze do Francyi. Bryła ta waży *sto sześćdziesiąt funtów*, z których tylko piętnaście funtów kwarcowej macicy, reszta jest czystym złotem.

Podług *New-York Herald*, wartość jej na wagę złota jest 38,916 dollarów, przedana zaś została przez pięciu szczęśliwych znalazców jednemu amerykańskiemu kapitaliście za 40,000 dollarów. Jest ona o dziesięć razy większa od bryły, znalezionej w Sonora w roku 1855, która ważyła 247 uncyj.